

A Magyar Nemzeti Bank elnökének
2/2009. (I. 23.) MNB rendelete

a bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos
technikai feladatokról

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Mnbtv.) 60. §-a (1) bekezdésének e) pontja, valamint (2) bekezdésének b) és c) pontja alapján fennálló jogkörömben eljárva a következőket rendelem el:

A rendelet alkalmazási köre

1. §

E rendeletet kell alkalmazni

a) az MNB által kibocsátott, forgalomban lévő, továbbá a forgalomból bevont, de törvényes fizetőeszköze még átváltható forintbankjegyek (a továbbiakban: forintbankjegy), valamint

b) a 3. § (3) bekezdése, az 5. §, valamint a 12-15. §-ok tekintetében a pénzkibocsátásra jogosult külföldi intézmény által kibocsátott, forgalomban lévő, továbbá a forgalomból bevont, de törvényes fizetőeszköze még átváltható külföldi bankjegyek (a továbbiakban: külföldi bankjegy) [a továbbiakban az a) és b) pont alatti bankjegyek együtt: bankjegy] feldolgozására, forgalmazására, valamint hamisítás elleni védelmére.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. pénzfeldolgozás: a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 2. számú mellékletének I. 8. pontjában meghatározott tevékenység;

2. készpénzforgalmazás:

- a) a pénzforgalmazó pénztárában lebonyolított bankjegy ki- és befizetés,
- b) a pénzfeldolgozó által a pénzfeldolgozást követően – a megbízó rendelkezése szerint – teljesített bankjegyatadás, ideértve a bankjegykiadó automata és a bankjegy-visszaforgató gép feltöltését is,
- c) a pénzforgalmazók egymás közötti bankjegykereskedelme,
- d) bankjegykiadás és -befizetés arra fizikailag alkalmas berendezéseken keresztül,
- e) címletváltás,
- f) a forgalomból bevont, valamint a nehezen felismerhető és sérült bankjegy átváltása;

3. bankjegy-visszaforgatás: a készpénzforgalmazás keretében teljesített bankjegykifizetés, -kiadás és -átadás;

4. bankjegyz vizsgáló gép:

4.1. alkalmazott által működtetett gép:

- a) bankjegyzfeldolgozó és -válogató gép,
- b) bankjegyz-valódiságvizsgáló gép;

4.2. ügyfél által kezelt gép:

- a) bankjegyzbefizetésre alkalmas gép,
- b) bankjegyz-visszaforgató gép;

5. bankjegyzfeldolgozó és -válogató gép: olyan bankjegyzvizsgáló gép, amelyet a pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó a bankjegyzek valódiságának és forgalomképességének – a gép működtetőjének beavatkozása nélküli – ellenőrzésére működtet;

6. bankjegy-valódiságvizsgáló gép: olyan bankjegyvizsgáló gép, amelyet a pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó kizárólag a bankjegyek valódiságának – a gép működtetőjének beavatkozása nélküli – ellenőrzésére működtet;

7. bankjegybefizetésre alkalmas gép: olyan, ügyfél által kezelt bankjegyvizsgáló gép, amely a gépbe helyezett bankjegyeket – valódiságuk ellenőrzését követően – eltárolja, és a valódinak minősített bankjegyek ellenértékének bankszámlán való jóváírásához szükséges adatokat biztosítja;

8. bankjegy-visszaforgató gép: olyan, ügyfél által kezelt bankjegyvizsgáló gép, amely a 7. pontban foglaltakon túlmenően, az ügyfél számára bankszámla terhére bankjegyfelvételi lehetőséget is biztosít;

9. bankjegykiadó automata (ATM): minden olyan önkiszolgáló gép, amely bankjegyvizsgálatra nem alkalmas, de bankjegyet ad ki, függetlenül attól, hogy az milyen más szolgáltatásra (pl. bankkártyával kezdeményezett átutalás, bankszámla egyenlegének lekérdezése) vehető igénybe;

10. törvényes fizetőeszköz: az Mnbvt. 4. §-ának (2) bekezdése szerinti, illetve a pénzkibocsátásra jogosult külföldi intézmény jogi aktusában vagy hivatalos közleményében ilyenként meghatározott bankjegy;

11. forgalomképes bankjegy: olyan, törvényes fizetőeszköznek minősülő, valódi

- a) forintbankjegy, amely az e rendelet 1. mellékletében foglalt válogatási kritériumok,
- b) eurobankjegy, amely az Európai Központi Bank (a továbbiakban: EKB) által – a hitelintézetek és a készpénzkezeléssel hivatásszerűen foglalkozó más szervezetek számára a hamisítványok felismerésére és a valódi bankjegyek forgalomképesség szerinti válogatására vonatkozó feltételrendszerben – meghatározott minimum követelmények,
- c) egyéb külföldi bankjegy, amely a kibocsátó forgalomképességre vonatkozó rendelkezései alapján bankjegy-visszaforgatásra alkalmas;

12. forgalomképtelen bankjegy:

12.1. a forgalomból bevont valódi bankjegy;

12.2 olyan, törvényes fizetőeszköznek minősülő, valódi

- a) forintbankjegy, amely az e rendelet 1. mellékletében foglalt válogatási kritériumok,
- b) eurobankjegy, amely az EKB által – a hitelintézetek és a készpénzkezeléssel hivatásszerűen foglalkozó más szervezetek számára a hamisítványok felismerésére és a valódi bankjegyek forgalomképesség szerinti válogatására vonatkozó feltételrendszerben – meghatározott minimum követelmények,
- c) egyéb külföldi bankjegy, amely a kibocsátó forgalomképességre vonatkozó rendelkezései

alapján bankjegy-visszaforgatásra nem alkalmas;

13. forgalomból bevont bankjegy: törvényes fizetőeszköznek már nem minősülő, az MNB 2004. május 1-je előtt közzétett hirdetményében (a továbbiakban: MNB hirdetmény) vagy MNB rendeletben, illetve a pénzkibocsátásra jogosult külföldi intézmény jogi aktusában vagy hivatalos közleményében ilyenként meghatározott bankjegy;

14. hamis bankjegy: a valódi bankjegy képének, címletértékének és biztonsági elemeinek felhasználásával, annak utánzásával, megtévesztési szándékkal készített hamisítvány;

15. meghamisított bankjegy: a valódi bankjegy címletértékének, képének vagy valamely biztonsági elemének megtévesztési szándékkal történő módosítása útján készített hamisítvány;

16. hamisgyanús bankjegy: olyan – akár törvényes fizetőeszköznek minősülő, akár már forgalomból bevont – bankjegy, amelynek valódiságát illetően – a pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó által e rendelet 3. §-ának (2) és (3) bekezdése szerint elvégzett valódiságvizsgálat alapján, szakmailag megalapozott – kétség merül fel; a hamisgyanús bankjegy lehet

- a) feltehetően hamis bankjegy,
- b) feltehetően meghamisított bankjegy;

17. pénzforgalmazó:

- a) a Hpt. 3. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerinti pénzforgalmi, vagy m) pontja szerinti készpénz-átutalási szolgáltatást nyújtó szervezet,
- b) a Hpt. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti pénzváltási tevékenységet folytató szervezet,
- c) a Hpt. 5. §-ának (1) bekezdése szerinti hitelintézet, ideértve a külföldi székhelyű hitelintézet magyarországi fióktelepét is (a továbbiakban együtt: hitelintézet), valamint
- d) a postáról szóló 2003. évi CI. törvény 4. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerinti postai készpénz-átutalási, postai pénzforgalmi közvetítői tevékenységet végző és postautalvány-szolgáltatást nyújtó szervezet (a továbbiakban: posta);

18. pénzfeldolgozó: a Hpt. 3. §-a (2) bekezdésének c) pontja szerinti pénzfeldolgozási tevékenységet végző szervezet;

19. számlatulajdonos: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek, illetve amelynek a bankszámláján az ügyfél által kezelt gépen befizetett, illetve felvett készpénz összege jóváírásra, illetve terhelésre kerül;

20. ügyfél: a készpénzforgalmazás keretében a pénzfeldolgozó, a pénzforgalmazó vagy az ügyfél által kezelt gép szolgáltatását igénybe vevő természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

21. vis maior: minden, a pénzfeldolgozót és a pénzforgalmazót befolyásoló, elháríthatatlan, a bankjegyllátásban komoly fennakadást okozó természeti vagy társadalmi körülmény, amely az e rendeletben foglaltak teljesítését befolyásolja, illetve gátolja, így különösen a természeti katasztrófa, a terrorcselekmény, a sztrájk, a háború és a polgárháború;

22. bevonási határnap: azon – MNB hirdetményben vagy MNB rendeletben, illetve a pénzkibocsátásra jogosult külföldi intézmény jogi aktusában vagy hivatalos közleményében meghatározott – időpont, amikortól a forgalomból bevont bankjegy elveszti törvényes fizetőeszköz jellegét;

23. átváltási határnap: azon – MNB hirdetményben vagy az Mnbtv. 31. §-ának (3) bekezdésében foglalt határidők figyelembevételével, illetve a pénzkibocsátásra jogosult külföldi intézmény jogi aktusában vagy hivatalos közleményében meghatározott – időpont, ameddig a forgalomból bevont bankjegy törvényes fizetőeszközzé átváltható.

A bankjegy-visszaforgatásra vonatkozó szabályok

3. §

(1) A pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó csak azt követően forgathatja vissza a bankjegyeket, ha azok valódiságát és forgalomképességét megvizsgálta, és azokat valódinak és forgalomképesnek minősítette.

(2) A forintbankjegy valódiságvizsgálatát a kibocsátásáról rendelkező MNB hirdetményben, illetve MNB rendeletben, valamint az MNB-nek az adott címlet leírását tartalmazó kiadványában foglaltak figyelembevételével, forgalomképességi vizsgálatát pedig az e rendelet *1. mellékletében* foglalt szempontok szerint kell elvégezni.

(3) A külföldi bankjegy tekintetében az (1) bekezdés szerinti vizsgálatok során igazodni kell a kibocsátó válogatási követelményeihez, jogi aktusában vagy hivatalos közleményében szereplő bankjegyleíráshoz, illetve a bankjegyleírás alapján – az erre szakosodott információszolgáltató szervezet által – a bankjegyekről készített kiadványokban foglaltakhoz.

4. §

(1) A forintbankjegy valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát bankjegyvizsgáló géppel vagy kézi ellenőrzéssel kell elvégezni.

(2) A forintbankjegy ATM-en vagy ügyfél által kezelt gépen keresztül – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – csak abban az esetben forgatható vissza, ha valódiság- és

forgalomképességi vizsgálatát az MNB által a 7-10. §-ban foglaltak szerint bevizsgált, az elvárt követelményeknek megfelelt és az MNB honlapján közzétett jegyzékben (a továbbiakban: MNB jegyzék) szereplő típusú, az ott meghatározott hardver- és szoftver-verzióknak megfelelően beállított bankjegyz vizsgáló géppel végezték el.

(3) A pénzfeldolgozónál az MNB jegyzékben szereplő típusú bankjegyz vizsgáló géppel vizsgált bankjegymennyiség arányának éves szinten el kell érnie a 80%-ot.

(4) A pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó vis maior helyzetben – a zavartalan bankjegyllátás biztosítása érdekében – átmeneti jelleggel kézi ellenőrzéssel is vizsgálhatja a forintbankjegy valódiságát és forgalomképességét. Ebben az esetben a pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó köteles utólag, havonta írásban tájékoztatni az MNB-t az elvégzett kézi ellenőrzésről, ismertetve a vis maior helyzetet, továbbá megjelölve a kézi ellenőrzés időtartamát.

5. §

(1) Az eurobankjegy valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát bankjegyz vizsgáló géppel vagy kézi ellenőrzéssel kell elvégezni.

(2) Az eurobankjegy ATM-en vagy ügyfél által kezelt gépen keresztül – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – csak abban az esetben forgatható vissza, ha valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát az eurorendszerhez tartozó valamely nemzeti központi bank által bevizsgált, a bevizsgáláson az elvárt követelményeknek megfelelt és az EKB honlapján közzétett jegyzékben szereplő típusú, az ott meghatározott hardver- és szoftver-verzióknak megfelelően beállított bankjegyz vizsgáló géppel végezték el.

(3) A pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó vis maior helyzetben – a zavartalan bankjegyllátás biztosítása érdekében – átmeneti jelleggel kézi ellenőrzéssel is vizsgálhatja az eurobankjegy valódiságát és forgalomképességét. Ebben az esetben a pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó köteles utólag, havonta írásban tájékoztatni az MNB-t az elvégzett kézi ellenőrzésről, ismertetve a vis maior helyzetet, továbbá megjelölve a kézi ellenőrzés időtartamát.

A bankjegyz vizsgáló gép működésére vonatkozó egyes szabályok

6. §

(1) A bankjegyz vizsgáló gépnek – funkciójától függetlenül – alkalmasnak kell lennie a forintbankjegyek egyenkénti – a gép működtetőjének vagy kezelőjének beavatkozása nélküli – szétválogatására valódi, hamisgyanús és nem egyértelműen valódi, illetve nem forintbankjegy kategóriákba.

(2) Az ügyfél által kezelt gépnek az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően alkalmasnak kell lennie az ott meghatározott forintbankjegy kategóriák szerint szétválogatott forintbankjegyek fizikai elkülönítésére is.

(3) A bankjegyzfeldolgozó és -válogató gépnek, továbbá a bankjegy-visszaforgató gépnek az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően alkalmasnak kell lennie a forgalomképesség szerinti válogatásra is.

(4) Az ügyfél által kezelt gépnek meg kell őriznie a hamisgyanús forintbankjegyekre és a nem egyértelműen valódi forintbankjegyként azonosított tárgyakra vonatkozó információkat, azokat össze kell kapcsolnia a befizetőre, illetve a számlatulajdonosra vonatkozó információkkal, továbbá biztosítania kell minden, törvényes fizetőeszköznek minősülő valódi forintbankjegy elfogadását és az ellenérték bankszámlán való jóváírásához szükséges adatokat.

(5) A bankjegy-visszaforgató gépnek az (1)-(4) bekezdésben foglaltakon túlmenően biztosítania kell azt is, hogy a bankjegyzfelvétel csak forgalomképes forintbankjegy formájában valósuljon meg.

(6) A bankjegyvizsgáló gép működésére vonatkozó részletes szabályokat, valamint a pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó ehhez kapcsolódó teendőit e rendelet 2. *melléklete* tartalmazza.

A bankjegyvizsgáló gép bevizsgálására és az MNB jegyzékre vonatkozó szabályok

7. §

(1). A bankjegyvizsgáló gép bevizsgálását és az MNB jegyzékbe való felvételét a gyártó vagy a forgalmazó jogosult kezdeményezni az MNB-nél.

(2) Az igényt az e rendelet 3. *mellékletében* meghatározott formában és tartalommal kell bejelenteni.

(3) Az igénybejelentéshez mellékelni kell az alábbi – elsősorban magyar nyelvű, ennek hiányában angol nyelvű – dokumentumokat:

- a) a bevizsgálendő bankjegyvizsgáló gép működésére vonatkozó, következő információkat tartalmazó dokumentumok:
  - a bankjegyvizsgáló géppel ellenőrizhető címletek és képhelyzetek,
  - a bankjegyvizsgáló géppel ellenőrizhető biztonsági elemek és a biztonsági elemek ellenőrzési módjának leírása,
  - a bankjegyvizsgáló gép újabb hamisítványok ellenőrzésére való alkalmassá tételei lehetősége, az adaptáció módja és az adaptáció felhasználó általi ellenőrizhetősége,
  - a bankjegyvizsgáló gép megbízható működése érdekében szükséges karbantartás módja és gyakorisága,
  - a bankjegyfeldolgozó és -válogató gép esetében a bankjegy-beadagolás módja és a forgalomképesség szerinti válogatási küszöbértékek módosítási lehetőségének módja,
  - a bankjegy-visszaforgató gép esetében a forgalomképesség szerinti válogatási küszöbértékek módosítási lehetőségének módja;
- b) a bevizsgálendő bankjegyvizsgáló gép felhasználói kézikönyve.

8. §

(1) A bevizsgálást az MNB a saját, a gyártó, a forgalmazó vagy a bankjegyvizsgáló gépet üzemeltető személy vagy szervezet létesítményeiben végzi.

(2) A bevizsgálás díjmentes, ha a bevizsgálást az MNB saját létesítményében végzi. A bevizsgálás és az MNB jegyzékbe való felvétel iránti igényt benyújtó gyártó, illetve forgalmazó viseli az MNB bevizsgálással összefüggő költségeit – így különösen az utazási és szállás költséget, továbbá a tesztcsomag szállításának, biztosításának költségét, a kapcsolódó bankgarancia díját –, ha a bevizsgálást az MNB a gyártó, illetve a forgalmazó vagy az üzemeltető személy vagy szervezet létesítményében végzi.

(3) Az MNB a bevizsgálást forintbankjegy-hamisítványokból, valamint valódi forgalomképes és valódi forgalomképtelen forintbankjegyekből összeállított tesztcsomagokkal végzi.

(4) A bevizsgálás eredménye kizárólag az MNB által bevizsgált bankjegyvizsgáló géptípusra és annak a bevizsgáláskor alkalmazott hardver- és szoftver-verziójára vonatkozóan, valamint a bevizsgálás során használt tesztcsomag tekintetében érvényes.

9. §

(1) A bevizsgálás első lépése az előzetes (gyors) vizsgálat, amely a bankjegyvizsgáló gép funkciójától függetlenül, minden esetben elvégzendő és egyben előfeltétel a további bevizsgáláshoz. Az előzetes (gyors) vizsgálat annak megállapítására irányul, hogy a bankjegyvizsgáló gép alkalmas-e a valódi forintbankjegy felismerésére.

(2) A bevizsgálás második lépése az alap- (hitelesítési) vizsgálat, amely az adott bankjegyzvizsgáló gép funkciójától függően az alábbiakra terjed ki:

a) a valódi és a hamis vagy meghamisított forintbankjegyek egymástól való megkülönböztethetősége (a hamisítványok felismerésére való alkalmasság felmérése),

b) a forintbankjegyek forgalomképesség szerinti osztályozhatósága (a forgalomképesség felismerésére való alkalmasság felmérése), valamint

c) az ügyfél által kezelt bankjegyzvizsgáló gép esetében a hamisgyanús forintbankjegy befizetőjére, illetve a számlatulajdonosra vonatkozó információ megőrizhetősége, valamint a befizetőre, illetve a számlatulajdonosra és a hamisgyanús forintbankjegyekre vonatkozó információk összekapcsolása (a visszakereshetőség biztosítására való alkalmasság felmérése).

(3) Ha az MNB megváltoztatja a bevizsgálásra használt, a 8. § (3) bekezdése szerinti tesztsomagot, akkor soron kívüli újbóli bevizsgálásra hívhatja fel a már bevizsgált és az elvárt követelményeknek megfelelt bankjegyzvizsgáló gép gyártóját, illetve forgalmazóját. A gyártó, illetve forgalmazó köteles az MNB felhívásának kézhezvételét követő hat héten belül lehetővé tenni az MNB számára a soron kívüli újbóli bevizsgálást. A soron kívüli újbóli bevizsgálás menetét az MNB az (1) és (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével határozza meg.

(4) A gyártónak, illetve a forgalmazónak a (2) bekezdésben meghatározott alap- (hitelesítési) vizsgálatot követően évente – legkésőbb a mindenkori utolsó bevizsgálás naptári hónapját követő 1 éven belül – kezdeményeznie kell az MNB által bevizsgált bankjegyzvizsgáló géptípus újbóli bevizsgálását. Az évenkénti újbóli bevizsgálás menetét az MNB az (1) és (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével határozza meg.

(5) A gyártónak és a forgalmazónak minden esetben kezdeményeznie kell az MNB-nél a bankjegyzvizsgáló géptípus újbóli bevizsgálását, ha bármilyen módon módosítja annak valóságvizsgáló hardverét, illetve szoftverét. Ebben az esetben az MNB a bevizsgálás menetét az (1) és (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével határozza meg.

(6) A pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó köteles az MNB jegyzékben szereplő típusú bankjegyzvizsgáló gép üzembe helyezéséről előzetesen – legkésőbb a tervezett üzembe helyezést 20 munkanappal megelőzően – értesíteni az MNB-t.

10. §

(1) Az MNB a bevizsgáláson az elvárt követelményeknek megfelelt bankjegyzvizsgáló géptípust felveszi az MNB jegyzékbe.

(2) Az MNB jegyzék az alábbiakat tartalmazza:

a) a bevizsgált bankjegyzvizsgáló gép adatai: név, funkció, típus, hardver- és szoftver verzió;

b) a gyártóra, illetve a forgalmazóra vonatkozó információk: név, székhely, levelezési cím, továbbá az elektronikus levél- és honlap cím;

c) a bevizsgálás időpontja.

(3) Az MNB a bevizsgálás naptári hónapját követő 1 év elteltével törli a bankjegyzvizsgáló géptípust az MNB jegyzékből, kivéve, ha az MNB a bankjegyzvizsgáló géptípus alkalmasságát évenkénti vagy soron kívüli újbóli bevizsgálással ellenőrizte, és a géptípus a bevizsgáláson az elvárt követelményeknek megfelelt.

(4) Az MNB az adott bankjegyzvizsgáló géptípust a (3) bekezdésben foglalt határidő lejárta előtt is törli az MNB jegyzékből, amennyiben a gyártó, illetve a forgalmazó nem tesz eleget a 9. § (3) bekezdésében foglaltaknak vagy az adott típusú bankjegyzvizsgáló gép a soron kívüli újbóli bevizsgáláson az elvárt követelményeknek nem felel meg.

11. §

(1) Az MNB jogosult a pénzfeldolgozónál és a pénzforgalmazónál használatban lévő bankjegyzvizsgáló gépeket használat közben bevizsgálni annak ellenőrzése céljából, hogy az

érintett bankjegyzvizsgáló gép megfelel-e az e rendeletben előírtaknak, és a gépet korszerűsítették-e az MNB jegyzékben meghatározott hardver- és szoftver-verzióknak megfelelően, az esetleges újabb forintbankjegy-hamisítványok felismerése érdekében.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti bevizsgálás során a bankjegyzvizsgáló gép nem ismer fel valamely forintbankjegy-hamisítványt, akkor az érintett pénzfeldolgozónak, illetve pénzforgalmazónak meg kell kísérelnie az okok feltárását. Egyedi hiba esetén az adott bankjegyzvizsgáló gépet az érintett címletre a hiba elhárításáig nem lehet használni, típushiba esetén az adott bankjegyzvizsgáló géptípus újbóli bevizsgálását a gyártónak, illetve a forgalmazónak azonnal kezdeményeznie kell. Ebben az esetben az MNB a bevizsgálás menetét a 9.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével határozza meg.

A hamisgyanus bankjegy kezelésére vonatkozó előírások

12. §

(1) A természetes és a jogi személy, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a bankjegy valódisága iránti legcsekélyebb kétsége esetén – a fellelést követően – köteles a bankjegyet szakértői vizsgálat céljából a hitelintézetnek, a postának vagy az MNB-nek átadni. A hitelintézet és a posta köteles a bankjegyet átvenni, valódiságát megvizsgálni, és az általa hamisgyanusnak minősített bankjegyet – az elvégzett valódiságvizsgálatra vonatkozó beszámolóval és az átvételre vonatkozó jegyzőkönyvvel az átvételtől számított 20 munkanapon belül – továbbítani az MNB-nek.

(2) A pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó köteles a valódiság- és forgalomképességi vizsgálat során fellelé, illetve az ügyfél által kezelt gépből származó és az általa elvégzett valódiságvizsgálat alapján is hamisgyanusnak minősített bankjegyet – az elvégzett valódiságvizsgálatra vonatkozó beszámolóval és az átvételre vonatkozó jegyzőkönyvvel a felleléstől, illetve az ügyfél által kezelt gépbe való befizetéstől számított 20 munkanapon belül – átadni vagy megküldeni az MNB-nek.

(3) A pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó köteles a befizetéstől számított 8 hétig megőrizni a befizetőre, illetve a számlatulajdonosra vonatkozó információkat.

(4) Az (1) és (2) bekezdés szerinti jegyzőkönyv tartalmi elemeit a rendelet 4. melléklete határozza meg.

13. §

(1) A hamisgyanus bankjegy szakértői vizsgálatát az MNB végzi.

(2) Az MNB szakértői vizsgálata szerint hamis vagy meghamisított bankjegy értéket nem képvisel, ezért az ilyen bankjegy ellenértékének megtérítése sem az azt fellelé vagy szakértői vizsgálat céljából továbbító pénzfeldolgozótól, illetve pénzforgalmazótól, sem az MNB-től nem igényelhető.

(3) Az MNB a szakértői vizsgálata szerint valódi forintbankjegy ellenértékét, illetve a valódi külföldi bankjegyet – a szakértői vizsgálat eredményéről szóló értesítéssel egyidejűleg – visszajuttatja a szakértői vizsgálat kezdeményezőjének vagy megbízottjának.

(4) A hamis és a meghamisított bankjegy őrzését és kezelését – uniós jogi aktus vagy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az MNB végzi.

(5) Az MNB a pénzhamisítás megelőzése és felderítése érdekében együttműködik a bűnüldöző szervekkel, és kérésükre – a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben és az Mnbvtv. 31/A. §-ának (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – pénzhamisításra vonatkozó adatokat ad át részükre.

14. §

(1) A pénzfeldolgozó a 13. § (3) bekezdése szerint részére visszajuttatott valódi forintbankjegy ellenértékét, illetve a valódi külföldi bankjegyet a megbízójával kötött megállapodásban, ilyen megállapodás hiányában a (2) bekezdés szerinti határidőn belül köteles a megbízó részére átadni, megküldeni vagy köteles vele elszámolni.

(2) A pénzforgalmazó a 13. § (3) bekezdése szerint részére visszajuttatott valódi forintbankjegy ellenértékét, illetve a valódi külföldi bankjegyet – annak kézhezvételét követő 10 munkanapon belül – köteles a bankjegy befizetőjének (birtokosának) átadni, megküldeni vagy köteles vele elszámolni.

(3) A hitelintézet és a posta a 12. § (1) bekezdése alapján átvett, de általa valódinak minősített bankjegyet köteles forgalomképtelennek minősíteni, és annak ellenértékét köteles az általa elvégzett vizsgálatot követő 10 munkanapon belül a bankjegy befizetőjének (birtokosának) átadni, megküldeni, vagy köteles vele elszámolni.

Az MNB-nek az eurobankjegyek hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatai

15. §

Az MNB az eurobankjegyek hamisítás elleni védelme érdekében ellátja

a) a hamispénz-figyelő rendszerhez (CMS) való csatlakozás egyes feltételeiről szóló, 2001. november 8-i EKB/2001/11 európai központi banki határozat szerinti nemzeti készpénzszakértői központi,

b) az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló, 2001. június 28-i 1338/2001/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: tanácsi rendelet) 3. cikkének (1) bekezdésében az eurobankjegyekre vonatkozóan meghatározott, valamint

c) a tanácsi rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti nemzeti bankjegyszakértői központi feladatokat.

A forintbankjegyek címletváltásának szabályai

16. §

(1) A hitelintézet és a posta a forgalomban levő forintbankjegyekből egy alkalommal összesen legfeljebb 50 darabot köteles más címletű forintbankjegyre, illetve forintérmére átváltani.

(2) A hitelintézet és a posta az (1) bekezdés szerinti tevékenység végzéséért díjat számíthat fel, amelynek maximális mértéke – ideértve az átváltással összefüggésben egyéb címeken esetleg felszámítandó külön díjakat is – az átváltott forintbankjegy névértékének 5%-a.

(3) A hitelintézet és a posta az (1) bekezdés szerinti tevékenység végzését a nála vezetett bankszámla meglétéhez, illetve az általa nyújtott szolgáltatás igénybevételéhez kötheti.

(4) A hitelintézet és a posta az (1) bekezdés szerinti tevékenységet ténylegesen végző hálózati egységei számát korlátozhatja. A Budapesten, illetve az adott megyében hálózati egységgel rendelkező hitelintézetnek és postának azonban biztosítania kell, hogy Budapesten, illetve az adott megyében – elsősorban a megyeszékhelyen – legalább 1-1 hálózati egysége ténylegesen végezze az (1) bekezdés szerinti tevékenységet.

A pénzfeldolgozóra vonatkozó speciális előírások

17. §

A pénzfeldolgozó a Hpt. 19/B. §-ának f) pontjában előírt belső ügyviteli szabályzatot az e rendeletben foglaltak figyelembevételével köteles kidolgozni.

Záró rendelkezések

18. §

(1) Ez a rendelet – a (2)-(4) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A 4. § (3) bekezdése 2010. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 4. § (2) és (4) bekezdése

a) az ügyfél által kezelt gépen keresztül visszaforgatandó forintbankjegyek vonatkozásában 2010. január 1-jén,

b) az ATM-en keresztül visszaforgatandó forintbankjegyek vonatkozásában 2012. január 1-jén lép hatályba.

(4) Az 5. § (2) és (3) bekezdése a Magyar Köztársaságnak az európai árfolyam-mechanizmushoz (a továbbiakban: ERM II.) való csatlakozása napján lép hatályba.

(5) Az e rendelet hatálybalépésekor a magyar és a külföldi törvényes fizetőeszközök hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai és egyéb feladatokról szóló 13/2005. (VI. 27.) MNB rendelet 5. §-ának (4) bekezdése alapján jogszerűen működött bankjegyzvizsgáló gép a bankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatára

a) az ügyfél által kezelt gépen keresztül visszaforgatandó forintbankjegyek vonatkozásában 2009. december 31-éig,

b) az ATM-en keresztül visszaforgatandó forintbankjegyek vonatkozásában 2011. december 31-éig,

c) az ATM-en vagy ügyfél által kezelt gépen keresztül visszaforgatandó eurobankjegyek vonatkozásában a Magyar Köztársaságnak az ERM II-höz való csatlakozása napját megelőző napig használható.

(6) A (3), illetve (4) bekezdésben meghatározott időpontig a pénzforgalmazó köteles félévente, írásban tájékoztatni az MNB-t a visszaforgatott forint-, illetve eurobankjegyek mennyiségéről, külön-külön megadva a bankjegyzvizsgáló géppel, illetve a kézzel ellenőrzött mennyiséget.

(7) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a magyar és a külföldi törvényes fizetőeszközök hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai és egyéb feladatokról szóló 13/2005. (VI. 27.) MNB rendelet, valamint

b) a pénzfeldolgozási tevékenységről és a készpénzforgalmazás feltételeiről szóló 14/2005. (VI. 27.) MNB rendelet és a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 21/2006. (XI. 24.) MNB rendelet 61. §-ában a „továbbá a pénzfeldolgozási tevékenységről és a készpénzforgalmazás feltételeiről szóló 14/2005. (VI. 27.) MNB rendelet 14. §-a (1) bekezdésének második mondata” szövegrész.

(8) E rendelet – az érmék feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 3/2009.(I. 23.) MNB rendelettel együtt – a következő közösségi rendeletek végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a) a Tanács 1338/2001/EK rendelete (2001. június 28.) az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról,

b) a Tanács 1339/2001/EK rendelete (2001. június 28.) az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló 2001/1338/EK rendelet hatásainak az eurót közös valutaként el nem fogadó tagállamokra történő kiterjesztéséről.

(9) E rendelet – az érmék feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 3/2009.(I. 23.) MNB rendelettel együtt – a hamispénz-figyelő rendszerhez (CMS) való csatlakozás egyes feltételeiről szóló, 2001. november 8-i EKB/2001/11 európai központi banki határozatnak való megfelelést szolgálja.

Simor András s.k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

A forintbankjegyek forgalomképességi vizsgálatának részletes szempontjai

E melléklet a forintbankjegyek forgalomképességének egységes elveken alapuló, elsősorban gépi vizsgálati minimumkövetelményeit határozza meg. A forintbankjegyek csak abban az esetben forgathatók vissza, ha a következőkben meghatározott válogatási kritériumok alapján forgalomképesnek minősülnek. Az MNB kérésre referencia-bankjegyekkel látja el a pénzfeldolgozókat és a pénzforgalmazókat.

Szempontok a forintbankjegyek forgalomképességi ellenőrzéséhez

A forgalomképességi vizsgálat kézi ellenőrzéssel vagy bankjegyvizsgáló gép segítségével történik. A forgalomképességi vizsgálat előfeltétele a forintbankjegy valódiságának megállapítása. A forgalomképességi vizsgálatot a valódinak minősített forintbankjegyen kell elvégezni. Amennyiben a forintbankjegyen a jelen melléklet 1-11. pontja szerinti válogatási kritériumokban meghatározott szennyeződés vagy fizikai sérülés vagy egyéb eltérés található, a forintbankjegyet forgalomképtelennek kell minősíteni és tilos visszaforgatni.

Megbízhatóság

A bankjegyvizsgáló gépek által végzett forgalomképességi vizsgálatot követően a forgalomképesnek minősített forintbankjegyek között található forgalomképtelen forintbankjegy, illetve a forgalomképtelen forintbankjegyek között található forgalomképes forintbankjegyek aránya nem haladhatja meg az 5%-ot.

Válogatási kritériumok

1. Szennyezett forintbankjegy

A forintbankjegy felületének teljes egészén vagy foltokban szennyeződés található. A forintbankjegyen található szennyeződés megnöveli a bankjegypapír fedettségét, ezáltal csökkenti fényvisszaverő képességét. A bankjegyvizsgáló gép válogatási szintjét az MNB által biztosított referencia-bankjegyek segítségével a bankjegyvizsgáló gépet üzemeltető pénzfeldolgozó, illetve pénzforgalmazó állítja be. A referencia-bankjegyekénél magasabb szennyezettségi szintet mutató forintbankjegyek forgalomképtelennek minősülnek.

2. Puha bankjegypapír

Szerkezeti romlás vagy elhasználódás miatt a bankjegypapír észrevehetően veszít tartásából, szilárdságából, puha tapintásúvá válik. Az erősen csökkent szilárdságú forintbankjegyek forgalomképtelennek minősülnek.

3. Szamárfüles forintbankjegy

A csonkának látszó forintbankjegy sarka visszahajlott. Ha a szamárfül 130 mm²-nél nagyobb területű, és ha a szamárfül rövidebb élének hossza meghaladja a 10 mm-t, akkor a forintbankjegyet a forgalomképtelen kategóriába kell sorolni.

4. Szakadt forintbankjegy

A forintbankjegy felületén legalább egy szakadás található. Ha a forintbankjegyen található szakadás meghaladja az alábbi táblázatban megadott méreteket, akkor a forintbankjegy forgalomképtelennek minősítendő, feltéve, hogy „nyílt” szakadásról van szó, azaz az alábbi

táblázatban meghatározott méretű szakadás teljes mértékben a bankjegyvizsgáló gép szállítási rendszere – szíjak – által el nem takart területen helyezkedik el, és optikailag észlelhető.

A forgalomképtelennek minősítendő forintbankjegyeken található szakadás minimális mértéke

Irány	Szélesség	Hosszúság
Függőleges	4 mm	8 mm
Vízszintes	4 mm	15 mm
Átlós	4 mm	18 mm*

* A forintbankjegyen a szakadás hosszúsága a szakadás csúcsát és a szakadás kiindulópontjához tartozó bankjegyszélt összekötő egyenes hosszával mérendő (nem a szakadás vonal hosszúságával.)

5. Lyukas forintbankjegy

A forintbankjegy felületén legalább egy látható lyuk található. Azt a lyukas forintbankjegyet, amelyen a lyukat a berendezés szállítószalagja(i) részben vagy teljesen fedetlenül hagyják, a forgalomképtelen forintbankjegyek közé kell sorolni, amennyiben a lyuk fedetlen területe nagyobb 10 mm²-nél.

6. Csonka forintbankjegy

A forintbankjegy bármely részén tapasztalható felülethiány. Azt a forintbankjegyet, amelynek a hossza, illetve szélessége minimum ± 3 mm-rel eltér a forintbankjegy névleges hossz- és szélességmértékétől (154mm x 70 mm), a forgalomképtelen kategóriába kell válogatni.

7. Ragasztott forintbankjegy

A ragasztott bankjegy úgy keletkezik, hogy a bankjegy saját darabjait például ragasztószalaggal vagy folyékony ragasztóval egymáshoz rögzítik. Ki kell szűrni a 10 mm x 40 mm-nél nagyobb területű, illetve 50 μ m-t meghaladó vastagságú ragasztószalagot, és a forintbankjegyet a forgalomképtelen kategóriába kell válogatni.

8. Foltos forintbankjegy

Amennyiben a forintbankjegy felületén helyi, azaz korlátozott kiterjedésű szennyeződés található, a forintbankjegy forgalomképtelennek minősül. A foltot a bankjegyvizsgáló gép abban az esetben ismeri fel, ha amiatt jelentősen megváltozik a bankjegy rajzolata.

9. Festékhányos bankjegy

Amennyiben a forintbankjegy teljes vagy rész felületéről láthatóan hiányzik a festék, a forintbankjegy forgalomképtelennek minősül. A forintbankjegy például akkor válhat festékhányossá, ha kimossák vagy vegyszerral érintkezik. A bankjegyvizsgáló gép kép- vagy (optikai fehérítő tartalom esetén) UV-szenzora által azonosított ilyen forintbankjegyek forgalomképtelennek minősülnek..

10. Grafitis bankjegy

A forintbankjegyen szabályos jeleket tartalmazó firka, úgynevezett grafiti található. A grafitis bankjegyre a jelen melléklet 8. pontjában foglaltak az irányadók.

11. Hajtogatásból eredő gyűrődés

A forintbankjegy teljes felületén többszörös véletlenszerű elhelyezkedésű gyűrődések találhatók, amelyek kedvezőtlenül befolyásolják a forintbankjegy megjelenését, tartását. Az összehajtott

forintbankjegy forgalomképtelennek minősül, amennyiben az összehajtogatás miatt a forintbankjegy hossza, illetve szélessége több mint 3 mm-rel csökkent.

A bankjegyzvizsgáló gépek működésére vonatkozó részletes szabályok, valamint a pénzfeldolgozó és a pénzforgalmazó ehhez kapcsolódó teendők

1. táblázat

Alkalmazott által működtetett gép

Kategória	Osztály	Tulajdonságok	Teendők
A	Nem forintbankjegyként azonosított tárgy vagy hamisgyanús forintbankjegy	<p>Nem forintbankjegyként azonosítja a bankjegyzvizsgáló gép az adott tárgyat különösen az alábbi okok miatt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - üres papír, - külföldi bankjegy, - csekk, - szállítási hiba (pl. két forintbankjegy kerül be egyszerre), - nagy számárfülek vagy hiányzó darabok, - kézzel rajzolt forintbankjegy, elválasztó kártya. <p>Hamisgyanúsként azonosítja a bankjegyzvizsgáló gép a forintbankjegyet az alábbi okok miatt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kép és a formátum azonosított, de a valódiságot bizonyító egy vagy több elem hiányzik, vagy azok minősége egyértelműen a toleranciaszinten kívülre esik, - a kép és a formátum azonosított, de minőségbeli, illetve toleranciaszintbeli eltérések miatt nem az összes valódiságot igazoló elem azonosított (többnyire sérült vagy szennyezett bankjegy). 	<p>A bankjegyzvizsgáló gép által nem forintbankjegyként azonosított tárgy szemre vételezendő az alkalmazott által, és külön választandó a hamisgyanús forintbankjegyektől.</p> <p>A bankjegyzvizsgáló gép által hamisgyanúsként azonosított forintbankjegy e rendelet 12. §-ának (2) bekezdése szerint megvizsgálendő, és az e vizsgálat alapján is hamisgyanúsnek minősített forintbankjegy a forgalomból kivonandó, továbbá – az e rendelet 12. §-ának (2) bekezdése szerinti jegyzőkönyvvel és beszámolóval – a felleléstől számított 20 munkanapon belül átadandó vagy megküldendő az MNB-nek.</p>
B 1	Valódi és forgalomképes forintbankjegy	A bankjegyzvizsgáló gép által elvégzett valódiság- és forgalomképességi vizsgálat pozitív eredménnyel járt.	A forintbankjegy visszaforgatható, az összeg a számlatulajdonos részére jóváírandó.
B 2	Valódi, de forgalomképtelen forintbankjegy	A bankjegyzvizsgáló gép által elvégzett valódiságvizsgálat pozitív, de a forgalomképességi vizsgálat negatív eredménnyel járt.	A forintbankjegy a forgalomból kivonandó, az MNB részére átadandó, az összeg a számlatulajdonos részére jóváírandó.

A bankjegy-valódiságvizsgáló gépnek nem kell különbséget tennie a B1 és a B2 kategória között.

2. táblázat

Ügyfél által kezelt gép

Kategória	Osztály	Tulajdonságok	Teendők
1	Nem forintbankjegyként azonosított tárgy	Nem forintbankjegyként azonosítja a bankjegyvizsgáló gép az adott tárgyat különösen az alábbi okok miatt: - külföldi bankjegy, - szállítási hiba (pl. két forintbankjegy kerül be egyszerre), - rossz képi megjelenés vagy nem megfelelő formátum, - nagy számfülek vagy hiányzó darabok, - kézzel rajzolt forintbankjegy, elválasztó kártya.	A nem forintbankjegyként azonosított tárgy az ügyfélnek visszaadandó.
2	Hamisgyanús forintbankjegy	A kép és a formátum azonosított, de a valódiságot bizonyító egy vagy több elem hiányzik, vagy azok minősége egyértelműen a toleranciaszinten kívül esik.	A hamisgyanús-ként azonosított forintbankjegy a forgalomból kivonandó, e rendelet 12. §-ának (2) bekezdése szerint megvizsgálandó, és az e vizsgálat alapján is hamisgyanús-nak minősített forintbankjegy – az e rendelet 12. §-ának (2) bekezdése szerinti jegyzőkönyvvel és beszámolóval – az ügyfél által kezelt gépbe való befizetéstől számított 20 munkanapon belül átadandó vagy megküldendő az MNB-nek. Az összeg a számlatulajdonos részére nem írható jóvá.
3	Nem egyértelműen valódi forintbankjegy	A kép és a formátum azonosított, de nem az összes, valódiságot bizonyító elem azonosított minőségbeli, illetve toleranciaszintbeli eltérések miatt. Többnyire sérült vagy szennyezett forintbankjegy.	A nem egyértelműen valódiként azonosított forintbankjegy az ügyfélnek visszaadandó, vagy a forgalomból kivonandó, e rendelet 12. §-ának (2) bekezdése szerint megvizsgálandó, és az e vizsgálat alapján is hamisgyanús-nak minősített forintbankjegy – az e rendelet 12. §-ának (2) bekezdése szerinti jegyzőkönyvvel és beszámolóval – az ügyfél által

			kezelt gépbe való befizetéstől számított 20 munkanapon belül átadandó vagy megküldendő az MNB-nek. A forgalomból kivonás esetén az összeg a számlatulajdonos részére jóváírható.
4a	Valódi és forgalomképes forintbankjegy	A bankjegyvizsgáló gép által elvégzett valódiság- és forgalomképességi vizsgálat pozitív eredménnyel járt.	A forintbankjegy visszaforgatásra felhasználható, az összeg a számlatulajdonos részére jóváírandó.
4b	Valódi, de forgalomképtelen forintbankjegy	A bankjegyvizsgáló gép által elvégzett valódiságvizsgálat pozitív, de, a forgalomképességi vizsgálat negatív eredménnyel járt.	A forintbankjegy visszaforgatásra nem használható fel, az MNB részére átadandó, az összeg a számlatulajdonos részére jóváírandó.

A bankjegybefizetésre alkalmas gépnek nem kell különbséget tennie a 4a és 4b kategória között.

A bankjegyzigsgáló gép MNB általi bevizsgálása és az MNB jegyzékbe való felvétele iránti igény bejelentése

1. Az igényt bejelentő gyártóra, illetve forgalmazóra* vonatkozó adatok	Név:	
	Székhely:	
	Levelezési cím:	
	Elektronikus levél (email) cím:	
	Honlap cím:	
2. A kapcsolattartásra kijelölt képviselő adatai	Név:	
	Távközlési úton való elérhetőség (telefonszám előhívószámmal együtt):	
	Elektronikus levél (email) cím:	
3. A bevizsgálendő bankjegyzigsgáló gép adatai	A gép funkciója*:	-bankjegyfeldolgozó és -válogató gép -bankjegy-valódiságvizsgáló gép -bankjegybefizetésre alkalmas gép - bankjegy-visszaforgató gép
	A gép származási helye (ha nem EU-tagállam):	
	A gép típusa:	
	A hardver verziója:	
	A szoftver verziója:	

Megjegyzés

* aláhúzással jelölendő.

Dátum

.....
cégszerű aláírás

A hamisgyanús bankjegyre vonatkozó jegyzőkönyv tartalmi elemei

1. A hamisgyanús bankjegyre vonatkozó jegyzőkönyvnek – a 2-4. pontban foglalt eltérésekkel – a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a) a bankjegy adatai (valutanem, címlet, kibocsátás éve, darabszám, sorszám);
- b) a bankjegy befizetőjének (birtokosának) adatai (természetes személynél: családi és utónév, lakcím, azonosító okmány megnevezése és száma, jogi személynél és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnél: a jogi személy vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megnevezése, székhelye, a képviselőjében eljáró természetes személy jelen pont szerinti azonosító adatai);
- c) a bankjegy fellelésének helye és időpontja;
- d) a fellelés körülményeinek rövid ismertetése;
- e) a befizető (birtokos) nyilatkozata a bankjegy eredetéről;
- f) a befizető (birtokos) aláírása;
- g) a jegyzőkönyvet felvevő pénzfeldolgozó- vagy pénzforgalmazó székhelye;
- h) a jegyzőkönyv felvételének helye, időpontja, kiállítóinak aláírása; valamint
- i) a jegyzőkönyv sorszáma.

2. A pénzfeldolgozó az 1. pont szerinti jegyzőkönyvet azzal az eltéréssel készíti el, hogy az e) és f) pontban meghatározott adatokat nem, a b) pontban meghatározott adatoknál a megbízójának, valamint a megbízó érintett telephelyének adatait tünteti fel.

3. Amennyiben a bankjegy befizetője (birtokosa) az 1. pont szerinti adatok valamelyikét felhívás ellenére sem közli, ezt a körülményt a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

4. Az ügyfél által kezelt gépből származó hamisgyanús bankjegyre vonatkozó 1. pont szerinti jegyzőkönyvet az e) és a f) pont nélkül kell elkészíteni.